

Informacja dla Klienta

Instrukcja pobierania próbek ścieków

Informacje ogólne

Sposób pobrania próbki oraz warunki jej transportu mają istotny wpływ na wyniki badań.

Próbki ścieków do badań przyjmowane są w **Laboratorium Badania Ścieków przy ulicy Filtrowej** w Koszalinie. Zaleca się pobrać próbki do pojemników przygotowanych przez Laboratorium dostępnych w Biurze Obsługi Klienta BOK.

Laboratorium nie odpowiada za sposób pobrania, warunki transportu i przechowywania próbki do chwili dostarczenia jej do Laboratorium.

Wyniki badań próbek pobranych przez Klienta mogą okazać się nieprzydatne w obszarze regulowanym prawnie.

Klient może używać własnych pojemników i sprzętu np. butelki PET lub szklane.

Pojemniki na próbki należy dobrać wg poniższej tabeli:

<i>Badany parametr</i>	<i>Rodzaj próbki</i>	<i>Rodzaj pojemnika / szacunkowa Objętość próbki</i>	<i>Sposób napełniania pojemników</i>
<ul style="list-style-type: none"> • CHZT • azot azotynowy • azot Kjeldahla • azot amonowy • fosfor ogólny 	próbka jednorazowa lub złożona w zależności od potrzeb	Butelka szklana lub plastikowa 1 000 - 2 000 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
<ul style="list-style-type: none"> • azot ogólny • azot azotanowy 	próbka jednorazowa lub złożona w zależności od potrzeb	Butelka szklana lub plastikowa 500 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
<ul style="list-style-type: none"> • pH • tlen rozpuszczony 	próbka jednorazowa	Butelka szklana 250 ml	Pobrać bezpośrednio do butelki napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
BZT ₅	próbka jednorazowa lub złożona w zależności od potrzeb	Butelka szklana lub plastikowa 2 000 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
Zawiesiny ogólne		Butelka szklana lub plastikowa 2 000 ml	Próbkę pobrać nie napełniając całkowicie pod korek
Zawiesiny łatwoopadające		Butelka szklana lub plastikowa 1 000 ml	Próbkę pobrać nie napełniając całkowicie pod korek

Metale ciężkie Zn, Cu, Pb, Ni, Cd, Cr og.	próbka jednorazowa lub złożona w zależności od potrzeb	Butelka szklana 500 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
Węglowodory ropopochodne (indeks oleju mineralnego)		Butelka szklana 1 000 ml	Nie płucać butelki próbką. Pobrać z pęcherzem powietrza w butelce.
Substancje ekstrahujące się eterem naftowym (tłuszcze)	próbka jednorazowa	Butelka szklana 500 ml	Nie płucać butelki próbką. Pobrać bezpośrednio do butelki z pęcherzem powietrza w butelce.
Substancje powierzchniowo czynne (anionowe i niejonowe)	próbka jednorazowa lub złożona w zależności od potrzeb	Butelka szklana 500 ml. Nie myta detergentami dostępnymi w handlu	Nie płucać butelki próbką. Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
<ul style="list-style-type: none"> • Siarczany • Siarczyny • Chlorki • Chlor ogólny 		Butelka szklana 500 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
OWO		Butelka szklana 500 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza
Fenole lotne		Butelka szklana ciemna 500 ml	Próbkę pobrać napełniając całkowicie pod korek, bez pęcherzyka powietrza

Sprzęt do pobierania tj. czerpaki, wiadra, butelki itp. powinien być czysty, wykonany z obojętnego materiału, który nie ma wpływu na wyniki analiz.

Miejsce i sposób pobierania należy dobrać tak, pobrana próbka była reprezentatywna i przydatna do zamierzonego celu badania. Należy wybierać miejsca o burzliwym przepływie, zapewniającym dobre wymieszanie i jednorodność ścieków.

Zaleca się przed przystąpieniem do pobierania próbek oczyszczenie ścian wybranych miejsc pobierania z osadów i obrostów, a punkt pobierania próbek był umieszczony na odpływie ścieków na 1/3 do 1/2 głębokości w odpowiedniej odległości od ścian.

Przed pobieraniem próbek ścieków sprzętu do pobierania nie płucać w pobieranych ściekach gdyż może mieć to wpływ na wynik badania.

Czerpak/pojemnik zanurzyć otworem skierowanym w kierunku przepływu ścieków.

W przypadku utrwalonej próbki stosować pobieranie pośrednie.

- **Próbka jednorazowa (punktowa) pobór bezpośredni** – próbka wrywkowa pobrana z masy wody/ścieków losowo w sposób ciągły - cała objętość próbki pobrana w jednym czasie.
- **Próbka jednorazowa (punktowa) pobór pośredni** - próbka wrywkowa pobrana z masy wody/ścieków losowo w sposób nieciągły przy pomocy sprzętu do pobierania pośredniego.
- **Próbka złożona** jest otrzymywana z dwóch lub więcej oddzielnych próbek jednorazowych, zmieszanych ze sobą w odpowiednich proporcjach. Aby uzyskać próbkę

reprezentacyjną, pobrana objętość każdej próbki powinna być taka sama i większa niż 25 ml.

Naczynia z pobranymi próbkami należy czytelnie i trwale oznakować, tak aby można było łatwo zidentyfikować miejsce i punkt pobrania, datę i godzinę pobrania oraz rodzaj próbki.

Próbkę należy niezwłocznie dostarczyć do Laboratorium. Zaleca się, aby próbka była transportowana w warunkach chłodniczych np. stosując wkłady chłodzące, unikając ekspozycji na słońce.